

Dosarul nr.2ra-1226/22
2-20107179-01-2ra-02092022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Vișcu)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Alexei Croitor în
interesele lui Smochin Marcel, și de către Smochin Marcel în nume propriu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 prin care s-a respins
apelul declarat de Smochin Marcel și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru din 12 iulie 2021,

c o n s t a t ă :

La 03 septembrie 2020, Smochin Marcel a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea
în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivare, a susținut că la 09 noiembrie 2007, Procurorul raionului Telenești,
acționând în interesele pensionarei Agafia Burlacu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Marcel Smochin și Simion Burlacu, intervenient accesoriu
OCT Telenești solicitând anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de
locuit din satul Ratuș, r-nul Telenești din 21 octombrie 2005, încheiat între Simion
Burlacu și Marcel Smochin, cu radierea din registrul bunurilor imobile.

La 23 iunie 2008, Smochin Marcel a depus cererea reconvențională solicitând
evacuarea Agafiei Burlacu și a lui Simion Burlacu, din casa de locuit amplasată în
satul Ratuș, raionul Telenești.

Prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 01 martie 2010, și hotărârea
suplimentară din 23 aprilie 2010, a fost admisă cererea de chemare depusă de
Procurorul raionului Telenești, în interesele Agafiei Burlacu formulată către Burlacu
Simion și Marcel Smochin, privind declararea nulă a contractului de vânzare-
cumpărare, iar cererea reconvențională a lui Marcel Smochin către Simion Burlacu și
Agafia Burlacu, privind evacuarea din imobil a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 martie 2010 a fost casată hotărârea, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Telenești din 20 decembrie 2011, a fost admisă cererea de chemare în judecată inițială, cu respingerea cererii reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2013, a fost respinsă cererea de apel formulată de Marcel Smochin, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iulie 2015, recursul depus de Marcel Smochin a fost declarat, ca inadmisibil.

La 05 iulie 2019, Smochin Marcel a depus cerere privind emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin încheierea judecătorei Orhei, sediul Telenești din 18 noiembrie 2019, s-a respins cererea depusă de Smochin Marcel privind emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2020, s-a respins recursul declarat de Smochin Marcel și s-a menținut încheierea Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 18 noiembrie 2019.

Reclamantul a indicat că examinarea litigiului a durat în perioada 09 noiembrie 2007-19 martie 2020, fiind astfel încălcat dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2020, a fost admisă parțial cererea Ministerului Justiției privind ridicarea excepției de tardivitate, și a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată înaintată de Smochin Marcel către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei nr. 2-99/2010, la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul raionului Telenești, în interesele pensionarei Agafiei Burlacu, către Marcel Smochin și Simion Burlacu, intervenient accesoriu OCT Telenești, privind anularea contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit din satul Ratuș, r-nul Telenești, din 21 octombrie 2005, între Simion Burlacu și Marcel Smochin, cu radierea din registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 iulie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de Smochin Marcel împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cererii depusă de Smochin Marcel privind adoptarea hotărârii suplimentare în cadrul dosarului civil nr.2r-608/20; repararea prejudiciului moral în suma de 300 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărâ astfel, instanța a reținut că potrivit raportului cererea depusă de Smochin Marcel a fost examinată, în prima instanța, într-o ședință de judecată fixată pentru data de 18 noiembrie 2019, iar recursul asupra încheierii la fel a fost examinat într-o ședință de judecată fixată pentru data de 19 martie 2020.

Instanța de fond a reținut că, la examinarea cauzei instanța de judecată a respectat dreptul părților la examinarea în termen rezonabil a cauzei, mai mult ca atât, potrivit standardelor CEDO, în general, termenul poate fi încălcat doar în cadrul procedurilor judiciare mai lungi de 2 ani de zile într-o singură instanță sau în cazul neexecutării mai mari de un an de zile.

La caz însă a constatat că cererea depusă de Smochin Marcel privind adoptarea hotărârii suplimentare în dosarul civil nr.2-99/2010 a fost soluționată în termenul de referință 05 iulie 2019-19 martie 2020, în termen total de 8 luni 16 zile.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 13 iulie 2021, Smochin Marcel a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 iulie 2021, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, s-a respins apelul declarat de Smochin Marcel, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 august 2021.

La 28 iulie 2022, Smochin Marcel, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale, emise contrar tuturor prevederilor legislației naționale și internaționale.

Ministerul Justiției nu a dovedit lipsa de încălcare a dreptului la judecare în termen rezonabil, iar prezentarea raportului nu poate fi considerată îndeplinirea sarcinii probațiunii.

Examinând cauza instanțele inferioare au apreciat arbitrar probele. Singura probă examinată de instanță fiind Raportul prezentat de Ministerul Justiției privind examinarea cauzei. Însă acest înscris nu poate fi considerat proba legală, admisibilă și pertinentă, ci o relatare și descrierea la toate ședințele de judecată, prezența părților și a participanților la proces, acțiunile acestora cât și conduita instanțelor de judecată.

Instanțele ierarhic inferioare eronat au constatat că depășirea termenului legal de examinare a cauzei, nu echivalează cu încălcarea termenului rezonabil.

Recurentul a susținut că a dovedit existența unui eventual prejudiciu moral suferit, care ar fi fost cauzat de sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință, ceea ce reprezintă o stare de dezamăgire și neîncredere în raport cu valorile față de care este atașată.

Suma solicitată cu titlu de prejudiciu moral, corespunde cerințelor legislației naționale, emise în cazuri cu situații exact similare și Recomandărilor CEDO.

Instanța de apel și de fond nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea;

Atât instanța de apel cât și instanța de fond la au aplicat eronat normele de drept material.

La 16 august 2022, Smochin Marcel în nume propriu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat argumente similare cererii de recurs depuse de către avocatul Croitor Alexei.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 mai 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare de la fila dosarului 203 Vol. II, instanța de apel a comunicat părților decizia motivată la 28 iulie 2022, respectiv depunerea recursului la 28 iulie 2022, se încadrează în dispoziția art. 434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după

parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 02 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 15 Vol. III).

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages

Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Smochin Marcel, și de către Smochin Marcel în nume propriu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Smochin Marcel, și de către Smochin Marcel în nume propriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh